

Web Tabanlı? Ö?retim Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Web Tabanlı? Ö?retim Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32610>

Özet

Web Tabanlı Ö?retim Tutum Ölçe?i (WBTÖTÖ), Erdo?an, Bayram ve Deniz (2007) taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin veya kat?l?mc?lar?n Web Tabanlı Ö?retim (WTÖ) süreçlerine yönelik sahip olduklar? duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri, yani tutumlar? belirlemektir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, hem Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak gerçekleştirilmi? olup, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve güvenilirli?ini ortaya koymay? hedeflemi?tir. Bu ölçek, uzaktan e?itim teknolojilerinin benimsenmesi ve etkinli?inin de?erlendirilmesi aç?s?ndan önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Web Tabanlı Ö?retim, Tutum Ölçe?i, Uzaktan E?itim, E-Ö?renme, Ö?renci Tutumlar?, Faktör Analizi, Psikometri

Yazarlar

Yüksel Erdo?an, Sibel Bayram, Lale Deniz

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, bireylerin Web Tabanlı Ö?retim (WTÖ) ortamlar?na kar?? geli?tirdikleri genel tutum düzeylerini ve bu tutumun alt?nda yatan boyutlar? ölçmektir. WTÖ'ye yönelik olumlu veya olumsuz tutumlar?n belirlenmesi, e?itim kurumlar?n?n uzaktan e?itim sistemlerini optimize etmelerine, müfredat geli?tirmelerine ve ö?rencilerin ö?renme motivasyonlar?n? art?racak stratejiler belirlemelerine yard?mc? olmay? amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin teknoloji entegrasyonuna adaptasyonunu de?erlendirmek için tasarlanm??tır.

Yap?

Web Tabanlı Ö?retim Tutum Ölçe?i, bireylerin WTÖ'ye yönelik tutumlar?n? çok boyutlu olarak ele alan bir yap?y? ölçmektedir. Tipik bir tutum ölçe?i olarak, ölçülen yap? genellikle bili?sel (bilgi ve inançlar), duyu?sal (duygular ve hisler) ve davran??sal (eylem e?ilimleri) bile?enleri içerir. Yap?lan faktör analizi çal??malar?, ölçe?in birden fazla alt boyuta sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu alt boyutlar genellikle WTÖ'nün **Kullan??l?l?? ve Faydas?**, **Kullan?m Kolayl?? ve Eri?ilebilirlik**, **Kayg?** ve **Olumsuz Tutum** gibi faktörlerden olumaktadır.

Ölçek, kat?l?mc?n?n WTÖ deneyimini ve potansiyelini nas?l alg?lad??n? derinlemesine inceleyerek, sadece genel bir kabul düzeyini de?il, ayn? zamanda bu kabulün hangi spesifik yönleri dayand??n? da ortaya koymaktadır. Bu yap?, e?itim teknolojisi ara?t?rmalar?nda

tutumun karma??k do?as?n? anlamak için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??malar?, Erdo?an, Bayram ve Deniz (2007) taraf?ndan yürütülen Aç?klay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri (AFA ve DFA) ile desteklenmi?tir.

Yap? Geçerli?i: AFA, ölçe?in maddelerinin kuramsal olarak beklenen faktör yap?lar?na uygunlu?unu incelemi?tir. DFA ise, elde edilen bu faktör yap?s?n?n farklı bir örneklem grubunda da do?rulan?p do?rulanmad???n? kontrol etmi?tir. Bu iki a?amal? analiz, ölçe?in teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, Web Tabanlı Ö?retim tutumunun tüm önemli yönlerini kapsay?p kapsamad??? uzman görü?leri al?narak sa?lanm???r.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik analizleri, ölçe?in zamana ve farklı maddelere kar?? tutarlıl???n? de?erlendirmek amacıyla gerçe?leştirilmi?tir.

?ç Tutarlılık: Güvenirlik kan?t? olarak genellikle **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsay?s? rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?i de ara?t?r?lm?? olabilir, bu da ölçe?in zamana kar?? istikrar?n? kan?tlar.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, ölçe?in boyutlulu?unu belirlemek ve yap?s?sal geçerli?ini test etmek amacıyla kapsamlı bir Faktör Analizi çal??mas? yürütülmü?tür.

Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA): Ba?lang?çta, maddelerin kaç faktör altında topland???n? belirlemek için AFA kullan?lm???r. Bu analizde, maddelerin faktör yükleri incelenmi? ve kuramsal olarak anlamlı alt boyutlar tespit edilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in nihai formunun temelini olu?turmü?tur.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA): AFA ile belirlenen faktör yap?s?n?n, veri setine ne kadar iyi uydu?unu test etmek için DFA uygulanm???r. DFA sonuçlar?, uyum indeksleri (RMSEA, CFI, GFI vb.) aracılı???yla rapor edilmi? ve ölçe?in model-veri uyumunun kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental) ve Psikometrik Ölçek

Format: Yazılı beyan formatında, genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme (Örn: Kesinlikle Katılıyorum - Kesinlikle Katılmıyorum).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksekö?retim ö?rencileri, özellikle üniversite düzeyinde Web Tabanlı Ö?retim deneyimi olan bireyler.

Age Group: Genellikle 18-25 ya? aralığındaki yeti?kinler.

Population Details: Ölçe?in geli?tirme çal??ması, Türkiye'deki üniversitelerde ö?renim gören ve uzaktan e?itim/web destekli dersler alan ö?renciler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Anket yöntemiyle, öz bildirimli Likert tipi maddelerin cevaplanması esasına dayanır. Puanlama, genellikle alt boyutlar ve genel tutum puanı olmak üzere iki düzeyde yapılır.

Anahtar Kelimeler

E?itim Teknolojisi, Uzaktan Ö?renme, Tutum Ölçümü, Likert Ölçe?i, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Ö?renci Algısı, 2007

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemiştir)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemiştir)

Correspondence Address: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemiştir)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Erdoğan, Bayram ve Deniz tarafından 2007 yılında geliştirilmiş ve yayımlanmıştır. Ölçe?in akademik ve araştı?ırma amaçlı kullanımı için genellikle yazarlardan izin alınması tavsiye edilir. Ticari kullanım veya lisans ücretleri hakkında bilgi orijinal makalede veya yazarlarla iletişime geçilerek edinilebilir.

Kaynaklar

Erdoğan, Y., Bayram, S. ve Deniz, L. (2007). Web tabanlı ö?retim tutum ölçe?i: Açıklayıcı ve

do?rulatory? faktör analizi çal??mas?. *?nsan Bilimleri Dergisi*, 4(2), 1-14.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s? a?a??dad?: arastirmax.com

Ölçe?in orijinal PDF doküman? burada indirilebilir: web-tabanlı-ogretim-tutum-olcegi-toad.pdf

Web Tabanlı Ö?retim Tutum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

(NOT PROVIDED IN SOURCE CONTENT. Since the actual items were not present in the source content, this section remains descriptive, noting the lack of item text.)

Orijinal kaynak içerikte ölçe?in maddeleri yer almamaktadır. Maddeler için yay?mlanm?? makaleye (Erdo?an, Bayram ve Deniz, 2007) ba?vurulmas? gerekmektedir.